

DECIZIE

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță, Maria Ghervas
Mariana Pitic, Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Stropșa Lilian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Stropșa Lilian împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne, casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 august 2016 și pronunțată în această parte o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca tardivă,

c o n s t a t ă

La 09 februarie 2015, Stropșa Lilian a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva MAI cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că activează în cadrul organelor afacerilor interne din 13 octombrie 2005, în perioada 13 august 2010 – 03 noiembrie 2014 deținând funcția de șef al Secției completare și evidență a Direcției resurse umane a Departamentului poliție a MAI. La 19 mai 2006 a încheiat căsătoria cu Coadă Teodora, înregistrată de OSC Centru mun. Chișinău, iar la XXXXX s-a născut fiica XXXXX. Prin ordinul MAI nr. 399ef din 17 august 2012, i-a fost acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului de la 01 septembrie 2012 până la 09 decembrie 2014. Ulterior, prin ordinul MAI nr.144ef din 29 august 2014 i-a fost sistat concediul pentru îngrijirea copilului, în temeiul cererii sale depuse la 25 august 2014.

Invocă Stropșa Lilian că, dat fiind faptul că până la sistarea concediului a deținut funcția de șef al Secției completare și evidență a Direcției resurse umane a Departamentului poliție a MAI, în temeiul art. 37 alin. (4) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, în vigoare la

acel moment, la 25 august 2014 s-a adresat către pârât cu solicitarea de a-i stabili, calcula și achita indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2014. La 17 septembrie 2014, prin scrisoarea nr. 15/1-S-195/14 a fost informat că pentru a beneficia de indemnizația solicitată este necesară prezentarea pachetului de documente conform Hotărârii Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002. La 09 decembrie 2014, i-a fost achitată parțial indemnizația pentru îngrijirea copilului și anume, pentru perioada 01 septembrie 2013-01 septembrie 2014, motiv din care s-a adresat cu o nouă cerere către Ministerul Afacerilor Interne, solicitând achitarea integrală a indemnizației pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2013, însă nu a primit nici-un răspuns.

Consideră reclamantul ilegal și neîntemeiat refuzul Ministerului Afacerilor Interne în achitarea indemnizației pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2013, or, potrivit art. 37 alin. (4) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, concediul pentru îngrijirea copilului se acordă polițistului conform dispozițiilor generale. Iar, art. 5 alin. (1) lit. f) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004 stipulează că, asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani. În acest sens, achitarea de către pârât a indemnizației pentru perioada 01 septembrie 2013 – 01 septembrie 2014 denotă faptul că aceasta a fost stabilită, însă neîntemeiat nu a fost achitată integral pentru întreaga perioadă solicitată.

Sușține Stropșa Lilian că prin refuzul MAI de a-i achita indemnizația ce i se cuvine conform legii, i-a fost cauzat prejudiciu moral, fiind umilit și impus de a-și restabili drepturile încălcate în instanța de judecată.

Solicită reclamantul declararea ilegală a refuzului MAI în achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2013, cu obligarea pârâtului la plata restanței la indemnizația pentru îngrijirea copilului neachitată pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2013 în cuantum de 30 % din venitul său mediu lunar, precum și repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 18 august 2016, acțiunea a fost admisă parțial și s-a recunoscut ilegal refuzul MAI nr. 1501-S-265/14 din 17 decembrie 2014 privind calcularea și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului. S-a obligat MAI să calculeze și să-i achite lui Stropșa Lilian indemnizația pentru îngrijirea copilului XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de 30 % din venitul mediu lunar, pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2013. În rest, pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat de MAI, casată hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 18 august 2016 în partea admiterii acțiunii și pronunțată în această parte o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca tardivă. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 11 septembrie 2017, Stropșa Lilian a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017 și menținerea hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 18 august 2016.

În susținerea recursului, recurentul a invocat neaplicarea de către instanța de apel a legii care trebuia să fie aplicată și anume, art. 27 alin. (3) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, care prevede expres că indemnizația neplătită la timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nici o limită în termen.

Astfel, în baza ordinului MAI nr. 399 ef din 17 august 2012, la 25 august 2014 s-a adresat către pârât cu solicitarea de a-i stabili, calcula și achita indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2014, însă la 09 decembrie 2014, neîntemeiat MAI i-a achitat doar parțial indemnizația pentru îngrijirea copilului, și anume, pentru perioada 01 septembrie 2013-01 septembrie 2014.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017 redactată integral, a fost expediată în adresa recurentului Stropșa Lilian la 10 iulie 2017, potrivit scrisorii de însoțire nr. 11329 (f.d. 133), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, Stropșa Lilian a menționat că a recepționat decizia instanței de apel la 18 iulie 2017.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Stropșa Lilian la 11 septembrie 2017, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 06 octombrie 2017, în adresa intimatului MAI a fost expediată copia recursului declarat de Stropșa Lilian, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 24 octombrie 2017, MAI a depus referință, solicitând declararea recursului ca inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017, recursul declarat de Stropșa Lilian a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 124 alin. (1) și (2) Codul muncii, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice (în cazul sarcinilor cu 3 și mai mulți feți – 112 zile calendaristice) și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii – 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 alin. (2). În baza unei cereri scrise, persoanelor indicate la alin.(1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă

un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Iar alin. (4) al aceluiași articol prevede că, concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului se acordă, în baza unei cereri în formă scrisă, tatălui copilului ori unuia din bunici sau unei alte rude care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, precum și tutorelui, în cazul în care persoanele indicate la alin. (1) nu utilizează concediul prevăzut la alin. (2).

Conform art. 18 alin. (1) și (6) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, asiguratul care se află în concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani la toate unitățile în care desfășoară activități are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data acordării concediului și până la vârsta de 3 ani a copilului. Cuantumul lunar al indemnizației pentru creșterea copilului constituie 30% din baza de calcul stabilită la art.7.

Art. 27 alin. (3) din aceeași Lege prevede că indemnizația neplătită la timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nici o limită în termen.

Prevederi similare se conțin și în pct. 22 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002, care stipulează că sumele indemnizației neachitate la timp din vina organului care stabilește și plătește indemnizația se plătesc retroactiv fără nici o limitare.

În conformitate cu art. 37 alin. (4) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, în vigoare la data înaintării acțiunii, concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă polițistului conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către polițist în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al polițistului, din bugetul de stat.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei, rezultă că Stropșa Lilian activează în cadrul Ministerului Afacerilor Interne din 13 octombrie 2005, în perioada 13 august 2010 – 03 noiembrie 2014 deținând funcția de șef al Secției completare și evidență a Direcției resurse umane a Departamentului poliție a MAI.

Potrivit certificatului de căsătorie nr. XXXXX, la 19 mai 2006 Stropșa Lilian a încheiat căsătoria cu Coadă Teodora, înregistrată de OSC Centru mun. Chișinău cu numărul XXXXX (f.d. 7).

La XXXXX s-a născut fiica XXXXX, fapt conformat prin certificatul de naștere XXXXX (f.d. 8).

Prin ordinul MAI nr. 399ef din 17 august 2012, lui Stropșa Lilian i-a fost acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului de la 01 septembrie 2012 până la 09 decembrie 2014 (f.d. 10).

Ulterior, prin ordinul MAI nr.144ef din 29 august 2014, i-a fost sistat concediul pentru îngrijirea copilului, în temeiul cererii depuse de Lilian Stropșa la 25 august 2014 (f.d. 5).

Concomitent, la 25 august 2014, Stropșa Lilian a solicitat MAI să-i fie achitată indemnizația pentru îngrijirea copilului începând cu data de 01 septembrie 2012 (f.d. 57).

La 09 decembrie 2014 i-a fost achitată doar parțial indemnizația pentru îngrijirea copilului și anume, pentru perioada 01 septembrie 2013 - 01 septembrie 2014, motiv din care în aceeași zi s-a adresat cu cerere prealabilă către MAI, solicitând calcularea și achitarea integrală a indemnizației pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2013 (f.d. 59).

În cererea de chemare în judecată, Stropșa Lilian susține că nu a primit răspuns la cererea prealabilă, însă în ședința de judecată reprezentantul MAI a prezentat răspunsul nr. 15/1-A-265/14 din 17 decembrie 2014 la cererea reclamantului din 09 decembrie 2014, prin care MAI i-a comunicat că indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului se stabilește cu condiția că a fost solicitată în termen de 12 luni de la nașterea copilului. În cazul în care indemnizația a fost solicitată mai târziu de termenul indicat, aceasta se stabilește retroactiv, dar nu mai mult decât pentru 12 luni premergătoare datei adresării cu condiția că a fost solicitată în termen de 3 ani – în cazul persoanelor asigurate și în termen de 1,5 ani în cazul persoanelor neasigurate, de la nașterea copilului (f.d. 60).

Analizând circumstanțele expuse în raport cunormele de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia primei instanțe privind obligarea MAI să calculeze și să-i achite lui Stropșa Lilian indemnizația pentru îngrijirea copilului în mărime de 30 % din venitul mediu lunar pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2013, concluzia instanței de apel de respingere a acțiunii ca tardivă fiind neîntemeiată.

Or, art. 27 alin. (3) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, prevede expres că indemnizația neplătită la timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nici o limită în termen.

Din conținutul ordinului MAI nr. 399ef din 17 august 2012 rezultă cert, că lui Stropșa Lilian i-a fost acordat concediu pentru îngrijirea copilului pentru perioada 01 septembrie 2012 – 09 decembrie 2014 parțial plătit, însă contrar prevederilor art. 124 alin. (2) Codul muncii și propriului ordin, MAI nu i-a stabilit și nu i-a achitat indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani.

Deci, intimatul-pârât nu a ținut cont că la momentul survenirii riscului asigurat avea obligația de a stabili, calcula și achita lui Lilian Stropșa indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani în condițiile prevăzute de legislația în vigoare, în acest sens fiind ilegal refuzul MAI nr. 1501-S-265/14 din 17 decembrie 2014 privind calcularea și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului.

În circumstanțele expuse și având în vedere faptul că la 14 august 2012 Stropșa Lilian a depus cerere de acordare a concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului, care i-a fost acordat prin ordinul nr. 399ef din 17 august 2012, însă din vina angajatorului nu i-a fost achitată indemnizația pe parcursul a 2 ani, instanța de recurs constată că recurentul-reclamant este îndreptățit să solicite achitarea indemnizației pentru perioada 01 septembrie 2012 – 01 septembrie 2013, încadrându-se în prevederile art. 27 alin. (3) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Date fiind cele relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, drept consecință fiind concluzia greșită privind tardivitatea acțiunii, hotărârea primei instanțe fiind legală și întemeiată, motiv din care urmează a fi menținută.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reține că în partea respingerii pretențiilor privind repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, hotărârile judecătorești nu au fost contestate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Stropșa Lilian, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017 și a menține hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 august 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Stropșa Lilian.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 august 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Stropșa Lilian împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării indemnizației pentru îngrijirea copilului și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Luiza Gafton